

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
 CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
 Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 francs.

RESULTADOS OBTENIDOS POR LA

Mutua General de Seguros

contra accidentes del trabajo, en el 1.º y 2.º trimestre de 1919

INGRESOS pesetas 419.839'16

GASTOS. « 381.133'09

Sobrante, pesetas 38.706'07

ACCIDENTES ATENDIDOS, 3231

Delegado en Palamós: D. CARLOS PAGÉS.—Calle Carretera de Gerona

FRAMBUSINA

BISCUIT DELICIOS

Elaboració i venda

Fleca de J. Coll

Plaça Constitució, 9

LA BISBAL

Preneu-lo amb llet i cafè
 preneu-lo amb el bon vi;
 preneu-lo com a postre,
 que és d'un gust lo més fi.

Recomaneu-lo als malalts, feu-ne sopes a la mainada, demaneu-lo en cafès i fondes. Es garantitzat com a substànciós, alimentici i econòmic.

Representació i venda

Fran.º Cargol

Plaça de la Constitució

PALAMÓS

Aliments per a Regimen Dietètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suïça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERCENSES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS: **PAGÉS I ROCAFORT** (Successors de)
(A. MASSANA)
Carrer de Fernando VII, 14. **BARCELONA**

H. IBÉRICA DEL PADRE
HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEP ROCA**
Comte Assalt, 11 i Lancaster, 2. **BARCELONA**

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum
elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avis a als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les esta-
cions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si
es que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els dei-
xa davant el carrer Conde del Asalto.

RESTAURANT

TELEFON 67

JEROGLIFIC

Platja de LA FOSCA

BA BE BIBO i BU
NIC

SANT JOAN DE PALAMÓS
(Costa Brava)

Primera Colonia estiuença marítima de Catalunya. — «Xalefs» per a families. — Servei de Ho-
tel i de Restaurant. Obert tot l'any.

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomàs, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: **GIRONA**

Telefon Urbà n.º 242

Telefon Interurbà per a conf. n.º 6

FÀBRICA DE MOBLES

DOMINGO I SABATÉ

— Els tallers més importants de Barcelona, muntats amb els adelants més moderns —

TALLERS, DESPATX I SALONS DE VENDA :

:: e el carrer de SANS, úm. 114, pocs metres després de la estació del tramvia.

Exposició permanent : Vendes al per major i detall

▣ ▣ **TELEFONO H. 475.**

PREU FIXE. ▣ ▣

NOTA: Abans de fer els encàrrecs visiteu aquesta casa. Els tramvies que fan el trajecte de Barcelona a SANS núm. 2 i 55, parada en la plaça de Catalunya.

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

JAUME CATÀ

PONT MAJOR - GIRONA

ANIS

«Del Amor,,

D'exquisit aroma, agradable paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

«Del Amor,,

Molt recomanat per varies emi-
mències mèdiques. Priva totes
les malalties infeccioses i de
l'estómac.

:::: **ROM** ::::

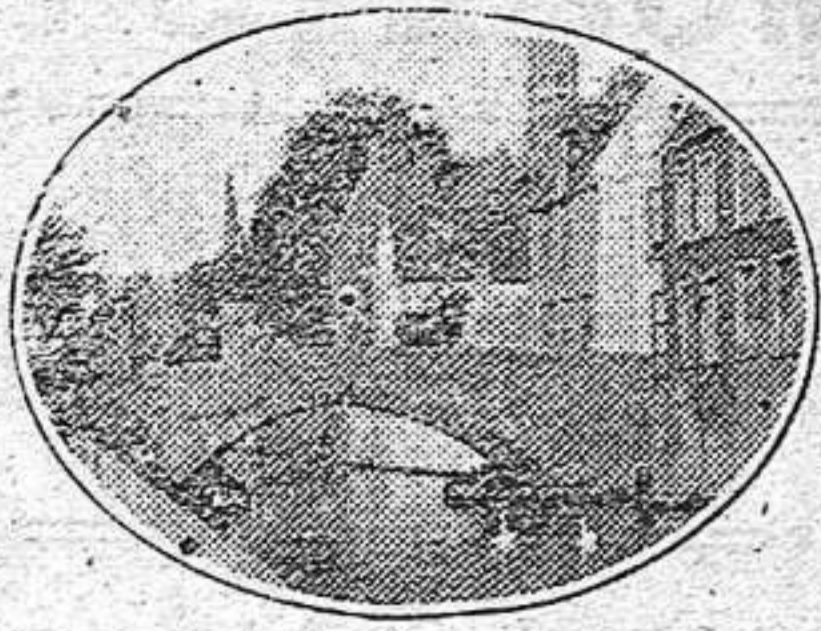
«PEPITA»

:::: **VERMUT** ::::

«ESPAÑOL»

::: **CONYAC** :::

«PEPITA»

Grans tallers de Fotogravat

REQUESENS,
OLIVER I HENRICH

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

B. Majó Sabatés : *Successor de
Majó i Planas*

BARCELONA

Importadors directes d'Olis minerals.
Fàbrica de grasses per a la indústria
- - - a Hospitalet del Llobregat.
Corretges, Gomes, Amiants, - - -
- - - Estopades i Caps de Cotó.

CORRESPONDENCIA : Fernando, 12, entl.º (Entrada Vidre, 2)

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A.

(ABANS MAGI VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

Cases a Port-Bou, Cer-

- Barcelona -

: bere, Irún i Hendaya :

TELEFON: 1692

Crisi de l'educació a Catalunya

VIII

La nova mentalitat contrària a l'organització familiar antiga, s'ha format en les viles i ciutats la vida de les quals depèn de la indústria i del comerç, augmenta constantment la seva influència a pesar de la contínua immigració rural informada per l'esperit antic.

Peró si bé el canvi es produeix en totes les classes socials no en totes es presenta de la mateixa manera.

La classe obrera en els temps antics estava subjecte a l'organització gremial fonamentada en els mateixos principis de l'organització familiar; el sistema autoritari, i el predomini dels vells sobre els joves, per la necessitat dels llarg aprenentatges, i no curt temps de fadrinatge per a arribar a esser mestre en l'ofici, qualitat necessària per a regir un establiment.

Els gremis desaparegueren ja abans del desenrotllo de la maquinària, i encara que en molts oficis seguí essent precís un aprenentatge no molt curt, la llibertat feu predominar els bons treballadors sense consideració a l'edat, i com es donà el cas que des de molt joves poguessin els fills guanyar-se bé la vida, amb molt més èxit de vegades que els pares, l'autoritat d'aquest tendeix a disminuir. Se propaga finalment la gran indústria amb el predomini del treball mecànic, quedant l'aprenentatge convertit en un petit temps de prova, circumstància que augmenta les facilitats de guanyar-se la vida els joves, de tal manera que no sols poden satisfer les necessitats primordials sinó certa extensió de les mateixes i algunes de noves.

Quan el pare per la seva habilitat en l'ofici ha conservat en la família el lloc preeminent, i és propietari de la casa habitació o veu possibilitat d'esser-ho, fa predominar el mateix esperit que ha informat la seva educació, però com que aquest predomini depèn de les circumstàncies personals no es pot assegurar definitivament, essent rares les famílies que a la segona generació el conserven, perquè la força novadora moguda per la llei de l'estensibilitat de les necessitats és molt més potent en la vida urbana que en la vida rural. Hi ha en les aglomeracions urbanes una força social que actua amb més eficàcia que en el camp; la imitació.

El jove qui amb el seu treball consegueix millorar els seus vestits, anar a totes les diversions i fins satisfer les seves passions embrancant-se en el camí del vici, és prompte imitat per altres joves, els quals conseguixen substraure llurs guanys a la comunitat familiar, a la qual sols contribueixen amb una determinada quantitat en remuneració de les despeses de manteniment, disposant amb absoluta llibertat del restant.

Adhuc conservant-se la comunitat de bens en la família, el jove o la noia qui desitgen concórrer a les diversions i presentar-se com els altres de la seva classe aconseguixen fàcilment que els pares els donguin gust.

Però és motiu de renyines les preferències que es concedeixen a un fill o filla, ja que aquell que és treballador no es resigna a ésser tractat igual o pitjor que el seu germà o germana que contribueixen menys a engrossir la caixa de la comunitat familiar, i, per tant, s'imposa el règim particularista dels peculis, que dona per resultat que quan se tracta del matrimoni i de la instal·lació de la nova llar, compti cada ú amb els propis recursos i per tant recabi la llibertat d'escollir companya.

L'extensió de les necessitats que es manifesta en tots els ordres fa que l'estalvi que era un dels fonaments de l'educació tradicional prengui un altre aspecte. Els obrers d'avui que formen la classe superior, estalvien, més que per acumular capital, per procurar-se noves comoditats, per no trobar-se a mercès dels altres en cassos de malaltia, i altres adversitats, per poder donar instrucció als fills, i en el temps de joventut per reunir recursos per al dia de constituir una nova llar, trobant per aquest fins grans facilitats en el nou règim econòmic, amb les caixes d'estalvi, societats de socors mutus i altres institucions de previsió.

L'organisme familiar que abans tenia una independència quasi absoluta, perquè dins d'ell es resolien la major part de les dificultats de l'existència, redueix la seva esfera d'acció limitant-se a la finalitat que li és pròpia, perpetuació de la raça i educació de les noves generacions.

Peró aquesta extensió de les necessitats que en els homes actius i virtuoses produeix bons resultats, en els qui es deixen dominar pel vici en produeix de tan dolents que arriben a la desorganització familiar, contribuint-hi molt el progrés industrial que ha fet imprescindible l'entrada de les dones en la fàbrica.

Quan la mare, per poder alimentar els petits ha d'ausentar-se de la llar, sense deixar-hi l'àvia o altra dona de la família, els nois roden pels carrers i aprenen coses molt diferents de les que ensenyen les mares. Si el matrimoni guarda bona conducta, els bons exemples de dintre poden pesar més que els mals exemples de fora, si l'acció de l'escola hi ajuda. Però si el pare, dominat pel vici freqüenta les tavernes i s'entrega al desordre dels plaers sense preocupar-se de les obligacions familiars a les quals sols atén la mare, els nois deixen de freqüentar l'escola i arriben a grans completament ineducats; i encara que hagin estat subjectes a l'autoritat del mestre, quasi de res els ha servit; perquè rebels a tota disciplina arriben tot lo més a aprendre de llegir i escriure i a posseir algunes nocions que si alguna influència tenen en l'aspecte moral són més aviat contraproductes.

En totes les grans ciutats formen legió els qui rebutgen el treball ordenat i es proposen de viure a costa dels altres conservant els uns la independència individual i organitzant-se altres en bandes que sols poden esser regides pel més fort o el més astut. Si investigueu llur procedència, no deixareu de trobar la manca d'educació familiar deguda al vici dels pares, i a haver-se format llur caràcter en l'ambient anti-moral del carrer.

No sempre aquest ambient és tan pervers i aleshores no s'arriba de moment a l'absoluta pèrdua del sentit moral, però de totes maneres la manca d'educació familiar fa que les regles de conducta, generalment no tinguin pes en compte la llei moral, resultant una incapacitat de jutjar sobre el bé i el mal i fins sobre la conveniència o utilitat dels actes, ja que no veient més que els fruits del moment, se busca el plaer actual sense considerar els mals futurs que pot produir. Per tant, si l'ambient és favorable a actes del tot perversos, el mal serà difícilment remeiable: en canvi si sols ho és a petites faltes o a actes que tot i no essent recomanables porten conseqüències que si bé són dolentes no són desastroses, poden aquest ineducats no esser nocius a la societat, i fins és possible que una educació post-familiar modifiqui llur caràcter.

Resulta, doncs, que en la classe obrera de les ciutats i viles industrials la família representa diferents formes: la tradicional sostinguda per la contínua immigració de pagesos; la que tendeix al particularisme en els elements superiors, la que tendeix a la desorganització en els elements inferiors, i la pròpia dels immigrants d'altres regions amb tendències més o menys comunistes. I per tant hi ha diversitat de sistemes educatius, contribuint a la crisi de l'educació en el nostre país, la qual ve agravada pel fet de no esser la classe superior prou forta per a imposar-se i constituir un element director degut a que si bé els individus que la formen considerats individualment són aptes per a resoldre les dificultats de l'existència en circumstàncies normals, són mancats de força social. Comprenen perfectament que l'associació és una necessitat en els temps moderns, i han constituït entitats de diversa mena; cooperatives de consum, germandats, societats de resistència; però el

seu funcionament deixa molt que desitjar. Per manca de veritables directors, ocupen aquests llocs, no els de més capacitat, sinó els qui més criden o els qui saben fer-se més partidaris. En algunes cooperatives i germandats hi ha hagut prou seny perquè puguin sostenir-se malgrat certs defectes, si bé pot ésser no estan formades exclusivament per obrers. Però els qui porten les societats de resistència no surten de les famílies organitzades que formen la classe superior, sinó de les que tendeixen a la desorganització o de les provinents de comarques on predomina l'esperit comunista, que han demostrat certa superioritat intel·lectual molt relativa, facultats retòriques o bons pulmons.

El període de transició entre l'antiga organització gremial i el predomini de la gran indústria, caracteritzat per la llibertat individual del contracte de treball, ha sigut la causa de la manca d'esperit corporatiu dels elements superiors de la classe obrera.

MARTÍ ROGER.

(Seguirà).

Alocs ⁽¹⁾

Centenars de flors menudes
se congrien a un capbrot
i aixís acaramullades
s'anomenen flor d'alocs.

Quan les dejús s'esmoreixen
les dessús obren llavors,
que amb afany floreix tot dia
de sa vida un escaló.

Naix per marges i bardisses
senyalant les partions;
les abelles la coneixen,
els herbolaris un poc;
més ningú fent rams la cerca
ni la volen a cap hort

que amb sos perfums no entabana
ni els ulls crida amb sos colors.

Molt temps fa que l'estimava,
no gaire que li sé el nom,
que fins per l'anomenada
de les plantes hi vol sort.

L'estimava perquè dóna
 santa ensenyança en el cor,
 l'estimava com a símbol
 de moral i noble esforç;
 puix si entre ses fulles llargues
 fresques i d'etern verdor
 no hi guaiten aponcellades
 o descloses gentils flors,
 cada dia en treu de noves
 de ses vergues a l'entorn
 que si bé menudes, mostren
 un treball de cada jorn.

M. AGUILÓ

De Bagur a Torrent
 dia 16 d'Agost de 1859.

(1) Extreta de l'album de la família Pagès.

La cacera (1)

(Del llibre «Poesies Casolanes»)

La taula més arreconada del café del Noi, la qu'estava mig amagada al sota-escala, aquella havia estat sempre la nostre taula; cada tarda 'ns hi trobavem el Fura, 'l Llarc, el Voluntari i jo; els tres primers eren caçadors, grans caçadors segons deien; jo no he passat mai de la categoria d'aficionat, d'aquells que surten tres o quatre cops cada any i tornen a casa amb el sarró buit, pero s'han divertit, s'han matxucat els peus trescant per la montanya i han dinat bé o malament a l'hombra d'una alzina prop d'una font d'aigua molt bona per a posar-hi la botija en fresc.

Sempre en aquella reunió s'hi solia parlar de caceres; era'l tema obligat de totes les converses que's tenien el Fura, 'l Llarc i 'l Voluntari; jo també hi deya la meva de tant en tant, per a fer un xic l'home, com si fós del gremi; però'ls altres parlaven més com a mestres passats, i de conills i llebres i de perdius i guatlles, si se n'hi havien arrossegat per aquella ditxosa taula!...i de festes extraordinaries, de trucs maravellosos, de sorpreses i picardies de caps de caça, de trets aprofitats, de gestes glorioses i habilitats de la goçada, amb lo que se'n retreia en una setmana n'hi havia per a escriure'n un misal. Jo les trovava tan gustoses les narracions dels meus companys, que hi

parava unes orelles... i poques vegades, les més justes, m'arriscava a prendre part activa en les converses, perquè lo que jo hi hagués pogut portar no componia res amb lo interessant que resultaven aquelles més o menys verídiques històries y mogudes controvèrsies.

Un dia'ns vam armar tots plegats per a fer una sortideta cap a Sant Pere Màrtir; empaitariem algun conill, nos deixariem caure a la font del Lleó, aont compareixeria 'l Noi, el cafeter, que'ns tindria'l foc a punt per a couer les costelles, i havent esmorzat tirariem pe'l coll de Finestrelles, deixariem net de caça aquell indret, i un cop complerta la nostra missió d'extermi per tota la muntanya 'ns arribariem a Sant Just, dinariem com uns rectors i a posta de sol baixariem xano xano cap a casa amb el botí. Era un progama seductor, tanseductor, que'l Xech, el tertulià accidental, diguém-ho així, que algun cop venia carregat de bona fé a exposar les seves aficions venatòries i'ls seus éxits negatius, se va revestir de coratge i sollicità ésser allistat per a fomar en la colla. Va semblar que aquella proposta havia estat com tirar una galleda d'aigua al damunt dels autors del projecte; tant el Fura, com el Llarc i com el Voluntari opinavan que'l Xech no'ns havia de fer més que nosa, y van gosar i tot a insinuar-l'hi però no vam tenir cor de rebutjarlo descaradament. Val a dir que jo tampoc los hi havia de prestar grans serveis en aquella empresa, pero ami'm volien per company, perquè'm portaven una llei d'estimació, com ara, fem una comparança. la que tenen els catedràtics amb els alumnes curtets que'ls admiren y son dócils.

* * *

El Fura, 'l Llarc i 'l Voluntari ja estaven reunits a la taberna del Faló matant el cuc; quan jo hi vaig entrar, tot donantme'l bon dia l'un m'allargá un bocí de coca, l'altre 'm signà'l porronet de la barreja qu'era ai demunt d'un banc i l'altre amb la boca plena esquivava'ls gosos qu'estaven tots avatlotats i podien fer alguna malesa. El Xec no s'havia deixat veure a mos ulls i vaig demanar per ell; el Fura'm va signar que trigaria; el Llarc va dir que era dels que mai se'ls hi fa tart i arriben a misses dites; el Voluntari hi va afegir qu'estava enfeinat ensinestrant el seu Mulei a córrer com les altres besties. Tots vam riure a l'esquena del pobre Xec; ja sabem que sempre n'hi ha un que té de portar la lliura. Encara aquell cop sense la lliura, va tenir de carregar amb alguna cosa més el Xec, perquè entrar a la taberna i avans de convidar-lo a beure omplir-l'hi 'l sarró amb las subsistencies i penjar-li 'l morralet del pa i una botella majuscula va esser tot hu; ell no gosant protestar se va permetre fer alguna indicació encaminada a repartir equitativament el pes entre tot els companys, pero el Fura o el Llarc o l'altre, no sé quin, potser tots tres a l'hora, li van fer avinent que'ls que tenen de fer la feina de més compromís han d'alleugerirse d'embalums, i li van venir a significar amb bons termes que la càrrega sempre la duen els ases. El Xec no era dels més costosos de convéncer i s'acomodá bonament a la seva sort.

Quan deixarem la taberna tot just clarejava. L'exèrcit se va posar en marxa: al davant de tothom la goçada, que no's podia contenir; els tres caçadors, diguém els caçadors veritables, portaven la direcció caminant a bon pas, l'escopeta al coll, les mans a les butxaques, primets de roba, potser massa lleugers per lo qu'exigia l'hora i'l serenet que baixava de la serra; seguía'l Xech amb la seva arma, 'l seu sarró i les seves provisions y les dels altres; jo'm vaig quedar al darrera pe'l gust de veure al Xech caminar ganserament tan ben equipat que no feia pas festa; al cap d'un pare-nostre mirá a terra al un costat i al altre, 's tombá, restá plantat, feu un xiulet, reculá cap a la taberna i torná a fer via acompanyat del seu Mulei al que pegá de tant en tant puntades de peu per a tráure-li la sòn de les orelles.

* * *

No erem gaire més amunt de la font del General que va començar a clapir un dels goços que portavem i tot seguit van grinyolar els altres i's van posar a córrer com esperitats al darrera d'un conill que les va enfilar montanya amunt rabent com una mala cosa; els caçadors cridant fins a esgargameillar-se i trescant a salt de ca per entre mig de vinyes, els goços lladrant fort com si'ls atormentessen, empaitant el conill amb veritable fúria; l'un pegant-li escopetada, l'altre tirant mig d'esma perquè amb prou feines l'afigurava, la bestiola sempre corrent com un llampec esfereïda, ja degué veure's a punt de rendir-se, perquè'ls cans no'l deixaven de petja i'ls més corredors ja gaire bé l'estalonaven, pega embranzida cap al altre costat d'un xaragall, gira cúa i's dona manya de recular mentres la goçada pert el rastre i cerca al astut i'l torna a perseguir rases avall, i a punt de caixalar-lo, bota'l conill per a guanyar el marge que li ofereix un lloc de salvament, i no té prou empenta i cau revolcant-se en la pols del camí, just al costat mateix del Mulei qu'estava estirat mandrosament com si hagués fet molta fatiga; aquella nulitat de goç vegé arribar l'instant d'una ventura inmerescuda, badà la boca, allargà'l coll, i sense moure's d'ajassat feu presa del conill que's sentí cruixir una pota entre'ls ullals del ca insignificant ben net de tota vocació per la cacera.

* * *

El Xec s'atalaià de la extraordinària gesta del Mulei, pegà una correuguda i's deixà caure enterra per a assegurar la presa; posà les mans damunt del pobre conill i alçant-se llest l'arrebacà pegant coça al goç que protestava d'aquella expoliació, mentres els altres amb lladruchs i saltirons retian homenatge al company sortós i destre. Hi van comparéixer esbufegant els caçadors testimonis de la prodigiosa aventura, i'l Fura pren el conill i li pega una clatellada, el Llarç s'abraça amb el Mulei i li fa una ridícula postura i el Voluntari allarga la mà al Xec dihent-li amb cómica serietat:

—Apúntat aquest succés extraordinari que'ns augura una gloriosa jornada.

—La sort no es pas del qui la cerca, sino del qui la trova—digué sentenciosament el Xec.

—Ben cert, aixó t'ho ensenya. Mai més pendré bitllets, vejam si així'm serà més fàcil traure.

Mentres tant el Fura ja penjava'l conill al sarro del Xec; aquest preguntà esverat:

—¿També haig de carregar amb la caça?

—I amb tots els honors que'ns pervindran.

—Posats, posats, home,—digué'l L'arc--el personal te fa depositari de la seva confiança.

—I de la seva impedimenta, afegí el Voluntari.

—¿I ara qué? ¿cap aont se tira?

—Amunt altre cop; pren el Mulei, que no'l perdessem.

El Xec amb un gest significatiu convidà'l goç a rependre la marxa; l'animaló s'ajaçà al mig del camí i pegà una llambregada al amo com si volgués dir: «que esteu de broma!» La autoritat del Xec se'n sentí ofesa i una coça exemplar convidà novament al goç a fer el cap viu.

—Prén-lo, Xec, no m'ho fassas tornar a dir; la bèstia no es caminadora y pendrà a mans besades que la pujes a coll.

—Que's fassa fúmer ¿encara voleu que porte més càrrega?

—Qui fa'l poc fa'l molt.

—¿D'aixó'n dius poc?

—Vull dir: qui fa'l molt...

El Mulei pegà un grinyol planyívol al rebre una altra expressiva excitació del Xec.

Aquest per a que no fos dit que no sabia fer un xiste va exclamar:

—¡Teva! qui't pega un parell de coces també te'n podrà pegar una dotzena.

—¡Pobre bestia!—feu el Voluntari amb tota la seva ganseria.—Tothom li dona coces.

—Tothom no,—rectificà'l Xec—però son amo... per això és amo.

—¿I la coça del conill que no la comptes?

Tothom va riure de l'acudit, i la colla's posà en marxa costa amunt.

El Fura deturant-se en un replà d'ermot donà disposicions.

Tu L'arc, vindràs amb mi i pujarèm per aquell cantó; el Voluntari que passi per l'altra banda del barranc, tu pods anar amb ell (aixó anava per mi), i aquest (el Xec) val més que tot planejant fassi cap al Lleó i ens hi esperi; si ve'l Noi també'l podrà ajudar a recollir llenya; mentres tant que reposi, perquè amb la càrrega que porta fa de mal anar.

—Però ¡ei! que no badi—digué'l Voluntari.—Allà podràs tirar, Xec, perquè serà un miracle que no arpleguis algún conillot a l'ombra d'un gorrofer, hi tenen molta taleia'ls conills a jaure sota d'aquells arbres.

Tots vam procurar aguantar-nos el riure, i'l Xec prengué la direcció que sense dir paraula li senyalà el fura amb el bras estirat, imperatiu, com un capdill aixut que dóna comiat a un parlamentari.

(Continuará).

Cançó de bressol

Al nen F. Campilà

Infant blanc i ros
 reposa en ma falda,
 que jo sé cançons
 que la són atrauen,
 cançons de bressol
 que les mares canten.
 I servo els recorts
 d'uns jorns de gaubança,
 de verge que viu
 tota enamorada;
 més l'amor fugí,
 sens tan sols besar-me
 i sembrà en mon cor
 les flors d'anyorança
 del goig desitjat,
 d'ésser dolça mare.
 Vina infant petit
 al niu de ma falda
 com un fill volgut
 tindrás més besades,
 i et cantaré suáu,
 com canten les mares.

M.^a DEL CARME MERCÉ

Vaixells que passen

A mon amic En Lluís Barceló i Bou

Fa ben a la vora de vinticic anys (renoi com passa el temps) que una de les diversions favorites del qui aixó escriu i d'alguns companys de la seva edat, era la de apuntar en una llibreta, les escasses entrades i sortides d'embarcacions de totes menes que en aquell temps visitaven l'aleshores modest port de sa vila nadiua.

Quantes hores del dia passavem explorant amb els nostres ulls de «llarga vista» els blaus horitzons de llevant i de mig-jorn des de les nostres improvisades atalaies del Castell, de la Farola, i del Padró, buscant amb la mirada, la blanca vela d'un vaixell o la fumarola que anunciava la próxima aparició de algun vapor que ens ajudés a omplir el nostre «carnet» d'apuntacions marítimes.

Peró sovint succeïa que molts capvespres d'estiu després d'esperar en va per dues o tres hores la entrada al port de l'ansiat vaixell i esforçar nostres ulls per a descobrir la nacionalitat o la companyia a que perteneixia el vapor pel distintiu de sa ximaneia, la nau apuntava la seva proa envers França, i passava fregant la punta de la Farola amb la mateixa petulància que el tren express passa volant amb terratrèmol de monstre de ferro per las petites estacions de la vía, llençant un xiulet de menyspreu i desapareixent a l'instant entre núvols de pols i fum.

Al cap del mès, les nostres apuntacions del moviment del port eren una repetició de la llista del mès anterior. A Palamós sempre hi entraven i sortien mateixos barcos, les mateixes barques, els mateixos vapors... Els noms familiars de Pepito, Montserrat, María i Teresa, alternaven amb l'històric de Lepanto, amb els geogràfics d'els principals caps d'Espanya, i amb el d'una que altre ciutat o provincia andaluça.

Aquesta monotonia ens desesperava.

Aixís com se sol dir que «el músic vell mai pert el compás», jo, sense tenir rès de músic i ben poc de vell (presumpció apart) encare que, com suposará el qui aixó llegeixi, no segueixo apuntant els noms d'els vaixells que entren i surten de Palamós perque m'és materialment impossible, tots els dematins al comprar el «Herald» en els llocs de periódics del *subway* d'aquesta gran urb yanqui, lo primer que faig, tal vegada per instint, es obrir el diari i buscar la plana de les notícies marítimes del mon enter, i quan, com avui hi llegeixo Marsella, Montreal, Oporto, PALAMOS, Palermo, Plymouth, Rotterdam, etc., m'en recordo amb anyorança de ma vella llibreta d'apuntacions dei

port i d'els vapors que fregant els esculls de sota la Farola passaven de llarg deixant un rastre blanc d'escuma sobre la blava superfície del mar, i me venen ganes d'exclamar: «¡Per fi hi havéu entrat!».

J. VENTURA SUREDA.

New-York, Juny de 1919.

Crònica local

La festa major de Sant Feliu de Guixols enguany és estada quelcom més animada que en anys anteriors. Com que el treball s'hi ha deixondit primerament i amb més empenta que en les altres viles de la contrada, això ha donat motiu que tothom se sentís el cor més alegrat, i qui més qui menys tots els veïns han contribuït a que les festes resultessin forsa lluides. La concurrència de forasters es estada molt nombrosa, tant per la part jovenívola dels pobles de la rodalia com pels estiuejants d'altres indrets. No cal dir que els palamosins hi tingueren una representació ben important i escullida.

El pailebot d'aquesta matrícula Ana María fou noliejat per una colònia d'estiuejants per a una excursió per la Costa Brava. Eren més de 40 entre homes, senyores i damisseles, pero el temps no fou propici als excursionistes car la boira, interposant-se entre ells i els magnífics espadats de la costa, els feu retornar a Palamós des de la caia bagurenca d'Aiga Blava.

La festa del veí poble de Sant Joan és casi la nostra segona festa, ja que escaient-se sempre en diumenge son moltíssimes les persones que tot passejant s'hi deixen caure. Ja deia una vella cançó que:

De Palamós a Sant Joan

Van, van i venen;

De Palamós a Sant Joan

Venen i van.

Son arribats tres o quatre vaixells amb carregament de suro.

Els dies boirosos que s'han succeït aquest istiu donaven la sensació de que ens trobavem en un altre clima, com si diguessim a Londres; i els va-

pors que passaven aprop la costa sovint, sovint feien sonar la sirena per temensa d'una topada.

Les vacances d'istiu amb el tancament de les escoles ens han tornat qualques professors que tenen llur residència en diferents indrets de Catalunya, com son En Bonaventura Mir, En Martí Tauler, En Joan Capellá, En Francesc Burniol i d'altres amics nostres.

La vigília de la Mare de Deu d'Agost a la plaça González Hontòria, davant l'Hotel Trias, hi hagué ball de berbena per la colònia d'estiueig; i al sentdemà, a La Fosca, hi hagué gran animació per les festes que s'hi feren durant tres dies i tres nits en el bonic passeig de davant el xalet del Sr. Tarrés, amb profusió de llum i guarniment de paperets i serpentines, i enlairament de bombes humorístiques que feren les delícies dels badocs per les caricatures estrambótiques, havent-hi també altres divertiments populars. Els qui els plau complimentar els capricis de la boca, tingueren ocasió de fer-ho a l'Hotel Geroglífic, on el Sr. Pons te cura de accontentar a tothom; i les classes més modestes s'entaulaven en una barraca prop de l'aiga en el recó dels pescadors.

El vapor nortamericà Wasaic és vingut a carregar paques i caixes d'aglomerats que feia mesos estaven dipositades al moll, i no s'havien pogut embarcar a causa del conflicte social que pesava sobre nostra contrada i ara, segons sembla, s'és arranjat sortosament.

Des de mitjans d'Agost pot ben dir-se que la calor s'és ficada en totes les cases. Moltes gents se llamenten que no poden dormir a les nits, i no obstant són en gran nombre les famílies que persisteixen en tenir els balcons i finestres closos per temor als corrents d'aire o a les picades dels mosquits.

En Miquel Roger i Crosa és sortit per a les seves possessions de suredes de la província de Toledo.

El diputat per aquest districte, En Salvador Albert, ha donat una conferència en el local del Centre Econòmic tractant el tema «aspecte social».

Ha mort soptadament l'administrador de la Cooperativa En Ramón Ayesta.

El vapor italià «Monviso» és vingut a carregar paques de desperdicis de suro; amb tal motiu alguns magatzems se n'han alleugerit cosa que ja convenia; i el veler «Regina delle Vittorie» està carregant escorsa que d'un temps a aquesta part estava molt encalmada.

El nostre cementiri se veu enriquit amb un magnífic panteó - tomba que la família Josep Matas ha fet construir a la casa Tallers Bechini de Barcelo-

na. El cos del monument, de regulars proporcions i airós traçat, és de fina pedra de Novelda, completat per una estàtua de marbre que és una bellíssima obra escultòrica. El conjunt, d'aspecte seriós com correspon al fi a que és destinat, resulta de molt bon gust artístic.

S'és hostatjat breus moments a Palamós l'ex-president del Congrés espanyol En Miquel Villanueva. També hi és estat el pintor barceloni M. Grau enamorat de nostra costa.

Nostre company de redacció i de excursions En Joan Bta. Camós ha obtingut un premi en el concurs fotogràfic que organitzà l'Agrupació Excursionista de St. Feliu de Guixols amb motiu de la festa major.

La esposa i filles de l'escultor Blai resident a Madrid, i fill adoptiu d'aquesta vila, son vingudes a passar una temporada d'estiueig al Geroglific de la platja de La Fosca.

El pailebot de tres pals «Milagrosa» és arribat procedent d'Anvers amb carregament de carbó mineral per la Companyia del Tranvia.

Al l'extrem de la escullera s'hi està aixecant una farola elèctrica. La línia ja fa temps és col·locada i la mateixa corrent donarà llum per a tots tres fars.

Moviment del port durant el mes d'Agost de 1919

ENTRADES		TONELATGES		SORTIDES		TONELATGES	
Vapors	5	4.593		Vapors	5	4.593	
Barcos de vela	24	2.157		Barcos de vela	23	2.100	

Operacions de la Caixa d'Estalvis Mes d'Agost

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	libretes noves
74	3.850	19	12.044'35	2

Registre civil

Mes d'Agost

Naiements: 1. Emili Puig i Ponsatí.—2. Francisca Ponce i Fernàndez.—3. Alberto Gadea i Cequièl.—4. Maria Adelàida Bahí i Bessa.—5. Maria Rojas i Taulé.

Innomenats: 1. Gelpí i Montañé.—2. Adroher i Coris.

Defuncions: 1. Ramón Riera i Pons, 10 anys.—2. Tomàs Vallés i Viola, 34.—3. Josepa Roses i Puigventós, 75.—4. Rosa Mauri i Prohías, 36.—5. Rosa Subirá i Massó, 21.—6. Maria Sais i Vilosa, 36.—7. Francisca Pujol i Cunest, 1 mes.—8. Joan Porta i Brugué, 4 anys.—9. Llúcia Casagran i Plaça, 46.—10. Lluís Estrach i Garriga, 50.—11. Ramón Ayesta i Elena, 51.

Matrimonis: 1. Martín Tauler i Pruneda amb Josepa Ribó i Juané.—2. Lluís Cruañas i Camós amb Júlia Maimí i Verges.—3. Josep Franch i Aliu amb Ester Grau i Peris.—4. Felipe Pérez i Navarro amb Joana Garcia i Mece.

CICLES SANROMÀ

ARTICLES PER A
SPORTS

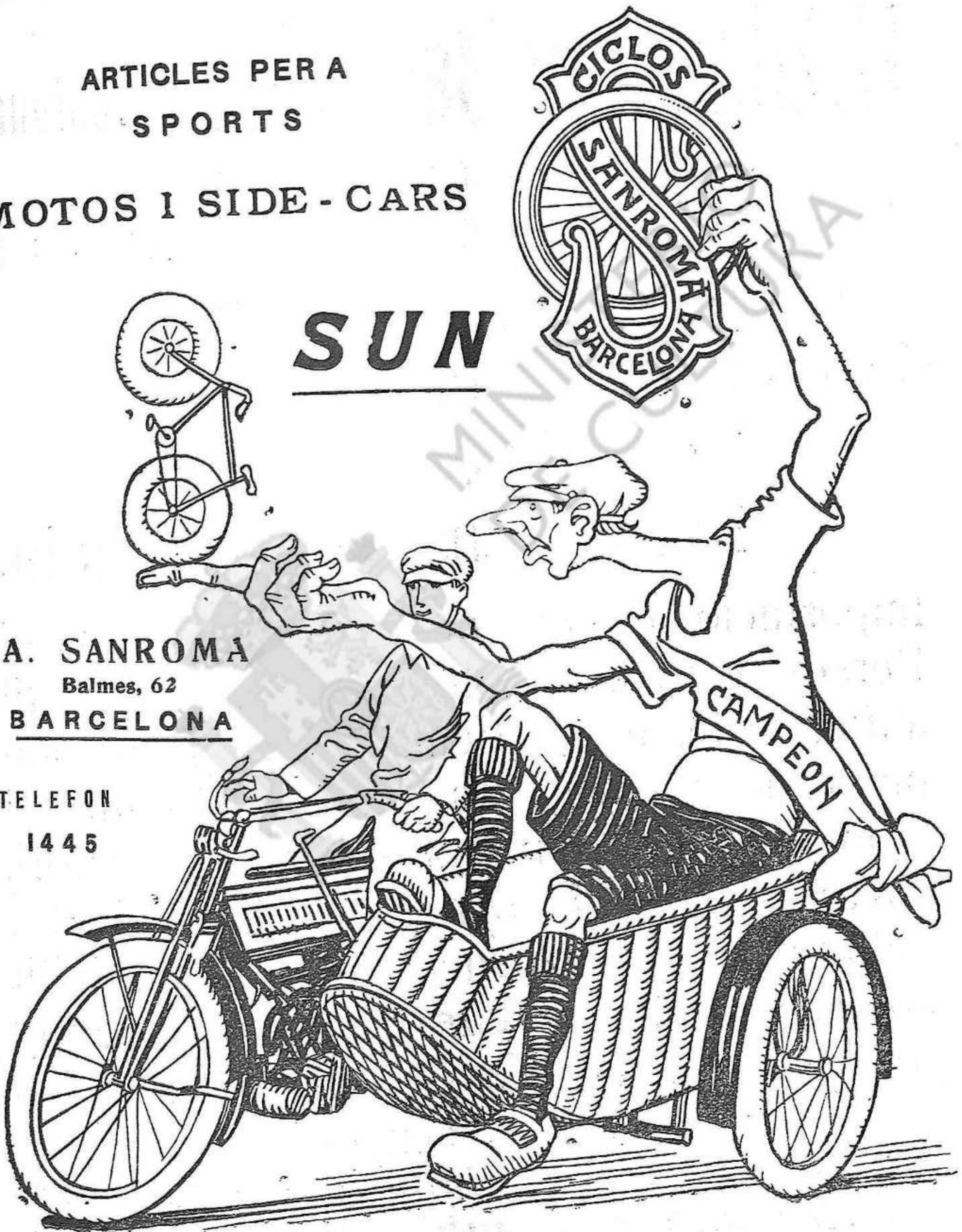
MOTOS I SIDE-CARS

SUN

A. SANROMÀ
Balmaes, 62
BARCELONA

TELEFON
1445

ALFOMBRES - TAPICERIES

Totquant se fabrica a Europa per a decorar, se troba en els
GRANS MAGATZEMS A L'ENGROS I AL DETALL

H. Blanco y Bañeras, Barcelona

Successor de BLANCO Y BOSCH

Plaça de St. Jaume, Call 21, S. Honorat, 1 i 3
i Fruita, 2. TELEFON 190 A

Grans existències.

Ultimes Novetats.

Preus sens competència.

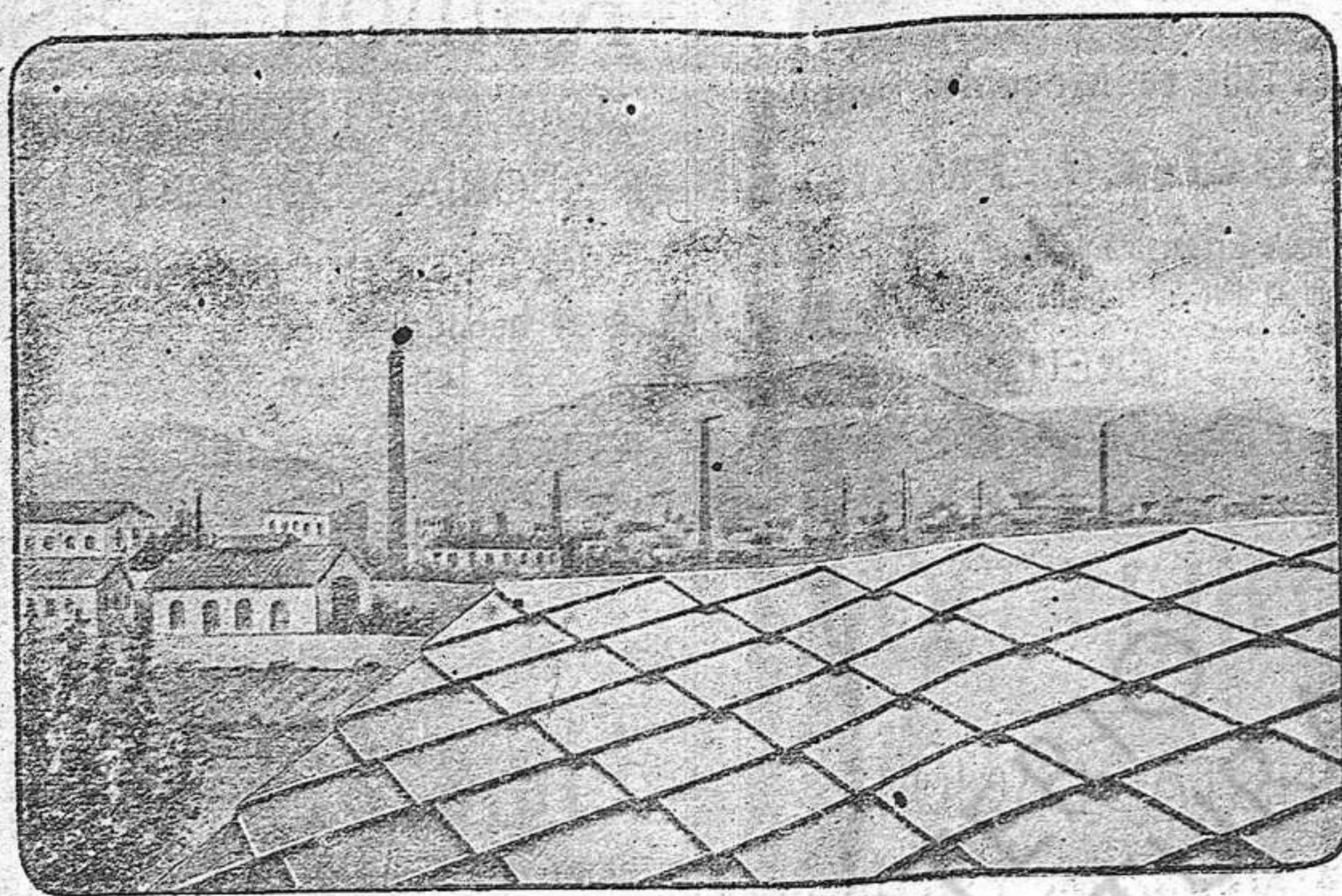
Importació directa de Tapiços, Smirna i Perses (Orient). Ultimes creacions, estil antic, en Damasc, Velluts, etc. Jocs complets de Cortinatges, Stores, *Visillos* i Cobrellits de Tul i Puntetes per a Dormitori. Tapets, Pells, Mantes, Edredons. i allers de Roba blanca per a taula i llit ademés articles de Llenceria, Gèneros de punt, Camiseria i Equips per a senyor i senyora.

NOTA. Es convenient per a les carpetes saber les mides de l'habitació.

“ **ROCALLA** , ,

Plaques de Ciment i amiant comprimit
per a tota classe de TEULATS

...: La coverta més econòmica ...:

La coverta més sòlida i duradera

Model de coverta

DEMANAR PREUS
i DETALLS, a

JOSEP ESTEVE, PORTA DEL ANGEL, 1 i 3, PRAL. - BARCELONA

DONNINO BONNET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferrreteria, Papers pintats, Productes químics, Ultramarins. Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bascules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures artificials.
Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

EMILI ROYA

INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :

Carrer de Mauri i Vilar, 3

Avellaners,

NEGRET I CAIXAL,

pels criaders de Romanyà de la Selva. — Per instruccions i planter dirigir-se a **Mossén Joan Rabasseda**, Rector de Romanyà de la Selva.

Ramón Casas

MODERNA TECNICA DE PIANO

- TEORIA - SOLFEIG - CANT -

ESCALA DE QUINTES de BARBEREAN,

modernament reformada per

— GEVAERT i E. MORERA.

LLIÇONS particulars i a domicili.

Fusteria i Ebanisteria

— DE —

Lluís Sais Agustí

Successor d'En Josep Marull Agustí

Carrer de Munt, 3

NOTA important : Aquesta casa se fa càrrec de tot el servei funerari.

Adroher Germans

Telefon, 212. Apartat, 18.

Telefon interurbà, 3.

— GIRONA —

Maquinaria eléctrica.

Material eléctrico.

Magatzem de Maquinaria i Articles per a les Arts del Llibre

CEFERI GORCHS I ESTEVE

Rambla de Catalunya, 91.

BARCELONA

Existencia de Màquines d'impremta de la tan acreditada casa MARINON!
= Màquines de cosir amb fil-ferro i corxets = Tipos comuns, Titolars i Vinyetes de la Fundició DEBERNY; especialitat en lletres angleses **caligràfiques, litogràfiques i talla-dolça**, de les quals n'hi ha sempre existencia en magatzem = ::: Teles per a Enquadernació ::: = **Filets de coure**: gran assortit en magatzem dels més usuals en pólices de 1 - 2 i 3 kilos.

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

(BAILLY-BAILLIERE - RIERA)

30,000 DATOS
1,350 PÁGINAS

CONTIENE: Los nombres y domicilios de los comerciantes, industriales, profesionales y elemento oficial de la región catalana.
Reseñas geográfico-descriptivas, Índice Geográfico de Cataluña, Sección de Reclamo, etc., etc.

CUATRO PRECIOSOS MAPAS EN COLORES

Anuarios Bailly-Bailliere y Riera Reunidos, S. A.
Consejo de Ciento, núm. 240.—BARCELONA
Teléfono A. 3503.—Telegramas: ANUARIOS

Comprimido Huidobro

A base de Kola, Coca, Estricnina, Fósforo.

Restablece el vigor de los que padecen de postración o debilidad en cualquiera de sus formas.

Fortifica y vigoriza a aquellos cuya constitución se ha debilitado por el trabajo intelectual excesivo, las penas, los excesos y la vejez.

Ejerce acción directa sobre los centros nerviosos, comunica nueva vitalidad y restablece el vigor mental y físico.

Precio, 3'50 pesetas caja

De venta en la farmacia de **PELAYO PAGÉS.** — PALAMÓS

Representante para esta provincia: **NARCISO PAAHI.** -Forsa, 24.-GERONA

CASA FUNDADA EN 1852

Sastreria de Joan Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

≡ Ronda de Sant Pere, 7, entressol ≡

:: BARCELONA ::

Cuentas de ayer y de hoy

Comparen

Los que no pueden ir a los balnearios, en los cuales tanto cuesta la estancia, deben practicar su cura diaria en casa, empleando para ello los

LITHINÉS

del

DOCTOR GUSTIN

que reemplazan las mejores aguas minerales en el tratamiento de todas las enfermedades de los riñones, hígado, vejiga, articulaciones, etc.

Depositarario único para España : DALMAU OLIVERES
14, Pasco de la Indústria - BARCELONA

